

De scheidslijn tussen jovialiteit en onprofessioneel gedrag

Hoe liep dit uit de hand?

Een 18-jarige stagiaire sportmassage liep stage bij een fysiotherapiepraktijk. Ze keek mee met een sportmassage van een fysiotherapeut. Daarna vroeg de fysiotherapeut haar om op hem te oefenen. Hoewel ze aangaf weinig ervaring te hebben en zich niet op haar gemak voelde, bleef hij aandringen. Hij trok zijn shirt uit en ging op de behandeltafel liggen. Hij liet zich masseren en maakte opmerkingen als: "je mag wel op me komen zitten, dan kun je er beter bij". Ook vroeg hij naar haar leeftijd en maakte een opmerking: "gelukkig, dan ben ik niet strafbaar." De stagiaire raakte hiervan in paniek en voelde zich overrompeld. Daarna vroeg hij haar om zijn schouders te masseren. Deze situatie heeft in totaal een half uur geduurd. De stagiaire vertelde hierop aan een collega wat er was voorgevallen, waarna de collega de fysiotherapeut aansprak op zijn gedrag. De fysiotherapeut gaf aan dat dit een leerproces was voor haar en dat ze haar grenzen had moeten aangeven.

Waar klaagde de stagiaire over?

De klacht ging over grensoverschrijdend gedrag. Ze voelde zich onder druk gezet, geïntimideerd en onzeker. Ze meldde het bij een collega en de stagebegeleider, waarop de fysiotherapeut intern een officiële waarschuwing kreeg. Ze vindt het belangrijk dat het voorval gemeld en bijgehouden wordt en er bij een eventuele herhaling iets mee wordt gedaan. Ze vindt het lastig om in te schatten of de therapeut een andere bedoeling had.

Hoe verdedigde de fysiotherapeut zich?

De fysiotherapeut stelde dat hij geen verkeerde bedoelingen had. Hij wilde de stagiaire iets leren en zag zijn opmerkingen als grapjes of spontane uitingen. Hij kreeg niet de indruk dat de stagiaire zich onder druk gezet voelde en geen nee durfde te zeggen. Achteraf erkende hij dat zijn handelen onprofessioneel en onhandig was, ondanks dat zijn intenties niet meer waren dan educatie te geven over sportmassage. Hij erkent onvoldoende doordacht te hebben gehandeld en zou het nu anders doen.

Wat vond de Commissie?

De Commissie kon zich indenken dat het handelen van de fysiotherapeut bij de stagiaire, ook gelet op zijn communicatie tijdens het oefenen, als grensoverschrijdend is overgekomen. Zij woog mee dat de stagiaire zich ongemakkelijk voelde, maar stelde ook dat een beleving op zich onvoldoende is om te concluderen tot grensoverschrijdend gedrag. Er was volgens de Commissie onvoldoende objectieve grond om van grensoverschrijdend gedrag te spreken. Ter zitting is bovendien duidelijk naar voren gekomen dat de intentie gericht was op het helpen van de stagiaire. Wel constateerde de Commissie dat de fysiotherapeut zich onhandig had uitgedrukt en dat hij dit zelf inzag en reflectie toonde. Daarom werd de klacht ongegrond verklaard.

Praktische les om mee te nemen

Ook zonder kwade intentie kan gedrag door een stagiaire of patiënt als bedreigend of ongepast worden ervaren. Het gaat niet alleen om de bedoeling, maar ook om de context en de machtspositie. Als fysiotherapeut heb je een voorbeeldfunctie: zorg voor een veilige leeromgeving, vermijd dubbelzinnige opmerkingen en stel geen onnodig persoonlijke vragen. Zelfs spontane grapjes kunnen intimiderend overkomen, zeker bij jonge of onervaren stagiaires. Professionele afstand en duidelijke communicatie zijn essentieel.

